

2011-03-09

Älvbrinkens skola och Åmsele skola
Segerstålsvägen 5

Dnr 43–2010:5 946

922 81 Vindeln

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn i Älvbrinkens skola och Åmsele skola
i Vindelns kommun

Tillsyn i Älvbrinkens skola och Åmsele skola

2011-03-09

1(4)

Dnr 43–2010:5 946

Rektorn vid Älvbrinkens och Åmsele skolor
Segerstålsvägen 5
922 81 Vindeln
agneta.lundstedt@vindeln.se

Vindelns kommun
922 81 Vindeln
[vindeln.kommun@vindeln.se](mailto:vindelns.kommun@vindeln.se)

Tillsyn i Älvbrinkens skola och Åmsele skola

Förskoleklass
Grundskola årskurserna 1–6
Obligatorisk särskola årskurserna 1–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolorna. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolorna, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Älvbrinkens skola, Åmsele skola och Vindelns kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid Åmsele småbarnsskola uppger rektorn att de flesta eleverna uppnår målen i årskurs 3. Även vid Älvbrinkens skola uppger rektorn att de flesta eleverna når målen i årskurs 3 och 5. Skolorna saknar dock en skolövergripande sammanställning av resultaten i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 3 och 5. Därmed saknas ett viktigt underlag för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att öka måluppfyllelsen.

Det är Skolinspektionens bedömning att rektorn mer systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolornas resultat så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att förbättringsinsatser tydliggörs. Rektors roll är att leda detta kvalitetsarbete

Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå, Besök: Nygatan 18-20

Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 28

www.skolinspektionen.se

Tillsyn i Älvbrinkens skola och Åmsele skola

2011-03-09

2(4)

Dnr 43–2010:5 946

och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen. Som ett led i detta arbete behöver rektor inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning. Det är därför angeläget att även lärarna i större utsträckning dokumenterar den uppföljning och utvärdering de gör av elevernas kunskapsutveckling och att detta görs i samtliga ämnen och utifrån kursplanernas och läroplanens krav.

Tillsynen visar även att Älvbrinkens och Åmsele skolor erbjuder eleverna en trygg studiemiljö. Dagligen bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete på båda skolorna. För att ytterligare stärka det målinriktade arbetet med att förebygga kränkningar behöver skolorna varje år utarbeta en plan mot kränkande behandling som utgår från en aktuell kartläggning av verksamheternas specifika behov.

En viktig förutsättning för elevernas måluppfyllelse är att skolorna har personal som har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Medan Älvbrinkens skola har hög lärartäthet med utbildad personal är situationen en annan vid Åmsele småbarnsskola. En grundläggande uppgift för rektorn är också att säkerställa att alla elever erbjuds den garanterade undervisningstiden i alla ämnen. I nuläget behöver rektor förvissa sig om att så är fallet vid Åmsele småbarnsskola.

För rektorn är det nu väsentligt att inrikta arbetet mot uppföljning, utvärdering och bedömning av elevernas kunskapsresultat. Rektor behöver också tillse att de planer och dokument som ska finnas blir uppdaterade och förankrade i verksamheterna.

Skolinspektionen har i tillsynen av Älvbrinkens skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan har inte vidtagit tillräckliga åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att lägst nå målen att uppnå i alla ämnen (Lpo 94, avsnitt 2.2 Kunskaper, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen och kursplanerna).
- Bedömning av elevernas kunskaper utgår inte alltid från de nationella målen och kraven i kursplanerna (Lpo 94, avsnitt 2.7 Bedömning och betyg).
- De individuella utvecklingsplaner skolan upprättar uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn genomför inte kontinuerliga uppföljningar och utvärderingar i tillräcklig omfattning (2 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag samt avsnitt 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn utvärderar och omprövar inte regelbundet på övergripande nivå de särskilda stödinsatser som ges (5 kap. grundskoleförordningen och Lpo 94 avsnitt 2.8 Rektors ansvar).

Tillsyn i Älvbrinkens skola och Åmsele skola

2011-03-09

3(4)

Dnr 43–2010:5 946

- Lärarna vid skolan samverkar inte i tillräcklig omfattning så att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang (Lpo 94, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.2 Kunskaper, avsnitt 2.8 Rektors ansvar).
- Skolan arbetar inte i tillräcklig omfattning med att öka elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, avsnitt 2.3 Elevernas inflytande och ansvar samt avsnitt 2.8 Rektors ansvar).
- Skolan har inte en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen (14 a kap. 8 § skollagen).
- De åtgärdsprogram som skolan utarbetar uppfyller inte förordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Åmsele skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan säkerställer inte att den pedagogiska personalen har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § skollagen).
- Skolan arbetar inte i tillräcklig omfattning med att följa upp, utvärdera och dokumentera, elevernas kunskapsutveckling i olika ämnen utifrån styrdokumentens krav (Lpo 94, avsnitt 2.7 Bedömning och betyg).
- De individuella utvecklingsplaner skolan upprättar uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn genomför inte kontinuerliga uppföljningar och utvärderingar i tillräcklig omfattning (2 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag samt avsnitt 2.8 Rektors ansvar).
- Skolan har inte en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen (14 a kap. 8 § skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2-3.

Rektor och Vindelns kommun har ansvar för att skolornas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Vindelns kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Vindelns kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Tillsyn i Älvbrinkens skola och Åmsele skola

2011-03-09

4(4)

Dnr 43–2010:5 946

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Solweig Bäckman och Jonas Hedström samt juristen Anders Granberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg

Enhetschef

AnnaCarin Nilsson

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Älvbrinkens skola
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Åmsele skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Vindelns kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Älvbrinkens skola den 25 januari 2011 och Åmsele skola den 3 februari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen samt Älvbrinkens och Åmsele skolor, dels den information som samlats in under besöket. I Älvbrinkens skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. I Åmsele skola intervjuades rektorn och lärare. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolorna

Tabell 1.: Antal elever på Älvbrinkens skola

Älvbrinkens skola	Antal elever
Grundskola	198
Obligatorisk särskola	4
Förskoleklass	38

Källa: Vindelns kommun

Älvbrinkens skola är kommunens största F–6-skola. Utbildningen omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1–6, obligatorisk särskola årskurserna 1–6 samt fritidshem. Grundsärskolans elever får i huvudsak sin undervisning i grundskoleklasser medan träningsskolan har verksamhet i egna lokaler.

Eleverna i grundskolan är organiserade i årskursvisa klasser. Den pedagogiska personalen är organiserad i fyra arbetslag med indelningen F–2 och fritidshem, 3–4 och 5–6 samt ett arbetslag för elevhälsoteamet. Älvbrinkens skola har en högre andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning än riket (9,6 lärare/100 elever jämfört med rikets genomsnitt 7,3). Utbildade specialpedagoger med inriktning mot utvecklingsstörning ansvarar för undervisningen av träningsskolans elever. Specialpedagoger finns som stöd till personal som undervisar elever mottagna i grundsärskolan. Även assistenter finns anställda för särskolans elever.

Verksamheterna vid Älvbrinkens skola leds av en rektor, vilken också har rektorsansvar för Åmsele skola. Bedömningen av skolbarnsomsorgens verksamhet redovisas i ett kommunövergripande beslut.

Eleverna fortsätter sin skolgång vid Renforsskolan.

Tabell 2.: Antal elever på Åmsele skola

Åmsele skola	Antal elever
Grundskola	8
Förskoleklass	4

Källa: Vindelns kommun

Åmsele småbarnsskola bedriver integrerad pedagogisk verksamhet för barn i förskola, förskoleklass och grundskolans årskurser 1–3. Barnen utgör en barngrupp där lärare och förskolepersonal arbetar tillsammans med alla barn. Verksamheten utgår dock från respektive skolforms styrdokument och personalen har olika ansvars- och kompetens områden.

Eleverna i årskurs 1 har fyradagarsvecka och eleverna i årskurs 3 åker till Hällnäs skola en dag i veckan för undervisning i slöjd, elevens val, teknik samt andra ämnen. Eleverna får simundervisning från årskurs 1 i Vindeln. Eleverna fortsätter i årskurs 4 vid Hällnäs skola.

Rektor för Älvbrinkens skola har även ansvar för Åmsele skola.

Tillsynsprotokoll för Älvbrinkens skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Älvbrinkens skola behöver vidta ytterligare åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att lägst nå målen att uppnå i alla ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, avsnitt 2.2 Kunskaper
2 kap. 6 § grundskoleförordningen
Kursplanerna

Motivering:

Älvbrinkens skola genomför nationella ämnesprov i årskurs 3 och 5. Enligt skolans kvalitetsredovisning visar resultaten för år 2010 att alla elever i årskurs 3 uppnår kravnivåerna för godkänt på de nationella proven i matematik. I svenska har 82 procent av eleverna klarat kravnivåerna för godkänt.

I årskurs 5 har 90 procent av eleverna klarat nivån för godkänt i svenska och matematik. I engelska är motsvarande siffra 82 procent. Sammantaget har resultaten försämrats något de senaste åren. Tydligast är det i ämnet engelska.

Lärare och rektor uppger att samtliga elever i årskurs 5 klarar målen i övriga ämnen/ämnesblock.

Mot bakgrund av att alla elever inte uppnår målen för utbildningen och att skolan saknar en systematisk uppföljning och utvärdering av arbetet med särskilt stöd samt genomför begränsat analysarbete av kunskapsresultaten behöver skolan vidta åtgärder. Se vidare nedan under bristområdena *Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering och Särskilt stöd*.

Huvudområde: Pedagogisk utveckling och ledning av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att bedömning av elevernas kunskaper utgår från de nationella målen och kraven i kursplanerna.

Skolinspektionen gör också bedömningen att Älvbrinkens skola behöver utveckla de individuella utvecklingsplanerna så att de tydligt sammanfattar vilka kunskaper och förmågor som eleven ska utveckla. De skriftliga omdömena behöver också utvecklas och tydligare relateras till målen i varje ämne som eleven får undervisning i.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94, avsnitt 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:*Bedömning och utvärdering*

Älvbrinkens skola har tillsammans med övriga skolor i kommunen arbetat fram lokala bearbetningar av de nationella målen i alla ämnen och för alla årskurser. Det anges att mål att uppnå i slutet av det femte skolåret är hämtade från de nationella kursplanerna i de olika ämnena. Genom stickprov kan Skolinspektionen konstatera att det varierar i vad mån de lokalt bearbetade kursplanemålen överensstämmer med de nationella målen. Exempelvis har målformuleringarna i ämnet fysik för årskurs 5 som avser insikt i ljudets utbredning samt inblick i världens uppkomst flyttats till årskurs 6. Det är heller inte tydligt om hänsyn tagits till olika kvalitetsnivåer i de olika ämnena. Lärare uppger i intervjuer behov av att diskutera tolkningar av begrepp som känna till, ha insikt, kunna och reflektera samt hur dessa ska bedömas. Likväl gör lärarna bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån dessa lokala bearbetningar. Inriktningen är att alla elever ska nå de uppsatta målen i respektive årskurs och ämne.

Med lokala bearbetningarna kan det, enligt Skolinspektionen, finnas risk för att man nöjer sig med de mål som är uppsatta för respektive årskurs och därmed inte ger alla elever tillräckliga utmaningar för att utvecklas så långt som möjligt. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver fortsätta diskussionen om de kunskapskvaliteter som läroplan och kursplaner tar upp. Vidare måste skolan säkerställa sina lokala kursmål så att de stämmer överens med de nationella målen.

Individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen

Älvbrinkens skola upprättar individuella utvecklingsplaner för samtliga elever i samband med utvecklingssamtalen. De planer som Skolinspektionen tagit del av är av skiftande kvalitet.

Beskrivningarna under de olika områdena varierar till sin karaktär. Gemensamt är att de inte tydligt beskriver skolans insatser för att eleven ska nå målen. En individuell utvecklingsplan ska sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt. Skolans ansvar för undervisningen och dess insatser är således centrala att redogöra för. Eleverna lyfter i intervjuer även fram att de individuella utvecklingsplanerna inte används som ett verktyg för lärandet.

Skriftliga omdömen ges i form av kryssmarkeringar, om eleven har uppnått målen, förväntas uppnå målen eller inte uppnått målen. Utgångspunkten i bedömningen är de lokalt bearbetade målen i kursplanerna. Det framgår dock inte vilka mål som bedömningen relaterar till då lärarna inte alltid lämnar kommentarer till markeringen. De kommentarer som Skolinspektionen tagit del av ger inte en bild av var eleven befinner sig i sitt lärande, exempelvis vilka färdigheter och förmågor som eleven visar eller vad eleven behöver arbeta vidare med.

För stöd i arbete se Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektors ansvar för utvärdering och uppföljning

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektor behöver ta ett större ansvar för att säkerställa att elevernas kunskapsresultat regelbundet följs upp och utvärderas på skolnivå i samtliga ämnen.

Skolinspektionen gör också bedömningen att rektor på skolnivå behöver förbättra uppföljning och utvärdering av de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag samt avsnitt 2.8 Rektors ansvar

5 kap. grundskoleförordningen

Motivering:

Utvärdering av kunskapsresultat

Av dokumentstudier och intervju med rektor framkommer att de kunskapsresultat som främst följs upp och som redovisas i skolans kvalitetsredovisning är resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Analyser av dessa resultat som leder till förslag på åtgärder är dock begränsade. Några övriga kunskapsresultat för årskurs 5 redovisas inte. Lärare och rektor uppger emellertid i intervjuer att samtliga elever i årskurs 5 klarar målen i övriga ämnen/ämnesblock. Någon dokumenterad sammanställning av dessa resultat redovisas inte. Det saknas också en dokumenterad analys om varför resultaten ser ut som de gör. Skolan saknar därmed viktiga underlag för att kunna vidta relevanta åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Det är Skolinspektionens bedömning att rektor mer systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolans resultat så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att förbättringsinsatser tydliggörs. Rektors roll är att leda detta kvalitetsarbete och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen. Som ett led i detta arbete behöver rektor inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

Utvärdering av stödinsatser

Skolan har utarbetat rutiner för hur arbetet med elever i behov av särskilt stöd ska bedrivas. Rektorn uppger att de stödinsatser som skolan ger till enskilda elever i behov av särskilt stöd följs upp genom samtal med lärare och specialpedagog. På skolnivå har rektorn däremot inte genomfört någon samlad uppföljning och utvärdering över hur stödinsatser används och vilka effekter de får.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde:** Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att lärarna vid Älvbrinkens skola behöver förbättra samverkan såväl inom som mellan skolor för att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang i undervisningen.

Skolinspektionen gör också bedömningen att skolan behöver förbättra arbetet för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

Lpo 94, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, avsnitt 2.2 Kunskaper, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar samt avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.
4 kap. 2 § skollagen

Motivering:*Samverkan*

I olika intervjuer framkommer en samstämmig bild av att samverkan mellan skolorna i kommunen behöver förbättras. "Den röda tråden" behöver enligt intervjuer utvecklas. I början av hösten 2010 genomfördes pedagogiska samtal i olika ämnesgrupper med representanter från alla stadier, vilket upplevdes positivt av personal och rektorer. Detta resulterade i, som tidigare nämnts, lokala bearbetningar av de nationella målen. I intervjuer framkommer behov av att fortsätta dessa pedagogiska samtal både inom och mellan skolor. Planer som tas fram måste diskuteras för att kunna bli levande verktyg i undervisningen. Dock saknas organiserade forum för kontinuerliga pedagogiska diskussioner vid skolan.

Skolinspektionen konstaterar att skolan behöver skapa en struktur för samverkan i syfte att stödja elevernas allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. I det arbetet behövs än mer av övergripande diskussioner om hur lärare ska kunna sti-

mulera och utmana elevernas i deras lärande. Brist på samverkan försvårar elevernas möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Elevinflytande

Elevinflytande i de formella samverkansorgan som klassråd och elevråd fungerar bra vid Älvbrinkens skola. Eleverna har tillgång till vuxenstöd och arbetet följs också upp.

Enligt skolans kvalitetsredovisning och av intervjuer framgår att arbetet med inflytande och delaktighet är ett utvecklingsområde. Exempelvis uttrycks att elever behöver träna sig i att ta ansvar för sina studier. Av intervjuer framgår också en otydlighet i vad mån eleverna ges möjlighet att arbeta med de mål som upprättas i deras IUP. Vidare framkommer att inom området elevinflytande saknar skolan "en röd tråd". I nuläget finns inte en tydlig progression i elevernas möjlighet till inflytande. Någon tydlig strategi för att med stigande ålder öka elevernas förmåga till ansvar och inflytande framgår inte heller.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Älvbrinkens skola inte har en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Vindelns kommun utarbetade år 2006 en gemensam likabehandlingsplan för kommunens utbildningsverksamhet. Älvbrinkens skola har under hösten 2010 utarbetat en egen likabehandlingsplan som är daterad i januari 2011. Skolinspektionen vill framhålla att skollagen kräver att en årlig plan mot kränkande behandling utarbetas för varje enskild verksamhet utifrån en aktuell kartläggning av den enskilda verksamhetens behov.

Älvbrinkens plan innehåller bland annat exempel på förebyggande åtgärder som generellt genomförs på skolan och rutiner för hur skolan ska agera när en elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling. Av planen framgår dock inte att insatserna som beskrivs utgår från en aktuell kartläggning av de behov som Älvbrinkens skola har. Planen saknar vidare en redogörelse för vilka åtgärder som skolan avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

För stöd i arbetet med planen mot kränkande behandling se Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering och kränkande behandling. Se även Diskrimineringsombudsmannens, Barn- och elevombudsmannens och Skolinspektionens handledning för att utforma en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling (2009).

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som skolan upprättar behöver förbättras för att uppfylla grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Älvbrinkens skola utarbetar åtgärdsprogram till de elever som är i behov av särskilt stöd. Programmen utarbetas av ansvarig lärare, ibland med stöd specialpedagog.

Skolans åtgärdsprogram har en struktur med rubrikerna; nuläge, vad vill vi närmast uppnå, på vilket sätt (vem, vilka, hur, när). Däremot framgår inte elevernas behov och det framgår inte heller hur åtgärderna konkret ska följas upp och utvärderas. Endast datum för utvärdering anges. Enligt grundskoleförordningen ska det av åtgärdsprogrammet även framgå vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Tillsynsprotokoll för Åmsele skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☒

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☐

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning

☐

Undervisningstid och val

☒

Särskilt stöd

☐

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att den pedagogiska personalen har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § skollagen

Motivering:

Åmsele skola har en 1–7-lärare anställd på 80 procent av heltid. Läraren som har huvudansvaret för förskoleklassen och grundskolan är ledig varje tisdag. Även eleverna i årskurs 1 är lediga, samtidigt som eleverna i årskurs 3 får undervisning i Hällnäs skola på tisdagar. Den elev som går i årskurs 2 har på tisdagar undervisning tillsammans med förskoleklassen under ledning av en barnskötare.

Eleverna i förskoleklass och grundskolan undervisas även varannan torsdag av barnskötare från förskolan i något som kallas för naturskolan. Dessa dagar fullgör 1–7-läraren sin tjänst i förskolan. Varannan torsdag följer 1–7-läraren med antingen eleverna från årskurs 1–3 eller förskoleklassen för simundervisning i Vindeln. Den torsdag som eleverna i årskurs 1–3 inte har simundervisning undervisas de i Åmsele av barnskötaren. Ovan beskrivna lösning innebär för eleverna i årskurs 1 och 3 att de tre av fyra torsdagar undervisas av personal som saknar utbildning för den undervisning de bedriver. Eleven i årskurs 2 får därutöver varje tisdag sin undervisning av obehörig personal. Vid intervjuer av anställda och rektor vid Åmsele skola framkommer att den valda organisationen har att göra med förskolans öppettider och antal barn i förskolegruppen. Rektor menar också att detta är ett sätt att ta vara på kompetenser.

Utgångspunkten är, enligt Skolinspektionen, att undervisningen i grundskolan ska bedrivas av personal med lärarutbildning. Undantag från detta får göras om det saknas behöriga lärare eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. I Åmsele skola bedrivs en inte oansenlig del av undervisningen av barnskötare trots att det på skolan finns tillgång till behörig personal.

Skolinspektionen vill framhålla att regelverket medger att *förskollärare och fritidspedagoger* får undervisa i grundskolan. Detta förutsätter dock att rektor gör en bedömning av förskollärarens eller fritidspedagogens kompetens utifrån de åldersgrupper som de ska undervisa i. Det förutsätter också att undervisningen bedrivs i ett arbetslag och planeras tillsammans med lärare.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förbättra arbetet med att följa upp, utvärdera och dokumentera, elevernas kunskapsutveckling i olika ämnen utifrån styrdokumentens krav.

Skolinspektionen gör också bedömningen att Åmsele skola behöver utveckla de individuella utvecklingsplanerna så att de tydligt sammanfattar vilka kunskaper och förmågor som eleven ska utveckla. De skriftliga omdömena behöver också utvecklas och tydligare relateras till målen i varje ämne som eleven får undervisning i.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94, avsnitt 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:*Bedömning och utvärdering*

I intervjuer framkommer att skolan inte alltid följer upp, utvärderar och dokumentera elevernas kunskapsutveckling i olika ämnen utifrån styrdokumentens krav. Lärare menar att de har kännedom om elevernas kunskapsutveckling, att de har det i huvudet, även om det inte alltid dokumenteras. Därutöver påtalar lärare att det saknas tid för reflektion och uppföljning.

Mot bakgrund av att eleverna undervisas även i Hällnäs skola och av personal från förskolan är det, enligt Skolinspektionen, angeläget att elevernas kunskapsutveckling regelbundet dokumenteras, följs upp och utvärderas. I annat fall riskeras att undervisningen inte tar sin utgångspunkt i varje elevs förutsättningar och behov och att eleverna inte får tillräckliga utmaningar för att utvecklas så långt som möjligt.

Vid Skolinspektionens besök är det också otydligt hur samverkan med Hällnäs skola går till för att den enskilde eleven ska få överblick och sammanhang i sitt lärande.

Individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen

Åmsele skola upprättar individuella utvecklingsplaner för samtliga elever i samband med utvecklingssamtalen. De planer som Skolinspektionen tagit del av innehåller mål, metod, när arbetet ska ske, uppföljning och utvärdering.

Beskrivningarna under exempelvis mål har mera av innehåll än mål till sin karaktär. Gemensamt är att de inte tydligt beskriver skolans insatser för att eleven ska nå målen. En individuell utvecklingsplan ska sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt. Skolans ansvar för undervisningen och dess insatser är således centrala att redogöra för.

Skriftliga omdömen ges i form av kryssmarkeringar, om eleven har uppnått målen, förväntas uppnå målen eller inte uppnått målen. Det framgår dock inte vilka mål som bedömningen relaterar till då lärarna inte alltid lämnar kommentarer till markeringen. De kommentarer som Skolinspektionen tagit del av ger inte en bild av var eleven befinner sig i sitt lärande, exempelvis vilka färdigheter och förmågor som eleven visar eller vad eleven behöver arbeta vidare med.

För stöd i arbete se Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolans resultat mer systematiskt behöver följas upp och utvärderas.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag samt avsnitt 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Som tidigare nämnts är Åmsele skola en småbarnsskola som bedriver integrerad pedagogisk verksamhet där eleverna får undervisning av flera olika lärare och även vid Hällnäs skola. Vilken betydelse detta har haft för elevernas måluppfyllelse har exempelvis inte följts upp och utvärderats.

Det är Skolinspektionens uppfattning att rektor mer systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolans resultat så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att förbättringsinsatser tydliggörs. Vidare bör rektor följa upp och utvärdera samverkan med Hällnäs skola. Rektors roll är att leda detta kvalitetsarbete och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen. Som ett led i detta arbete behöver rektor inhämta kunskap om och följa upp lärares undervisning.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Åmsele skola inte har en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Vindelns kommun utarbetade år 2006 en likabehandlingsplan som sedan dess varit gemensam för kommunens utbildningsverksamhet. Åmsele skola har påbörjat utarbetandet av en plan för den egna verksamheten. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök var dock den kommunövergripande planen från 2006 fortfarande aktuell. Enligt skollagen ska en årlig plan mot kränkande behandling utarbetas för varje enskild verksamhet.

Den kommunövergripande planen innehåller bland annat exempel på förebyggande åtgärder som generellt genomförs på skolan och rutiner för hur skolan ska agera när en elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling. Planen utgår dock inte från en aktuell kartläggning av den enskilda verksamhetens behov och den saknar en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Skolinspektionen vill framhålla att planen ska utarbetas under medverkan av barn och elever.

För stöd i arbetet med planen mot kränkande behandling se Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering och kränkande behandling. Se även Diskrimineringsombudsmannens, Barn- och elevombudsmannens och Skolinspektionens handledning för att utforma en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling (2009).